

Naša hiša otrok

Letopis montessori Hiše otrok Slovenj Gradec
v letu 2020–21/števila 6

3 ...	UVODNIK: PRILAGODITEV NA SPREMEMBE, MOČ POVEZOVANJA IN SODELOVANJA
4 ...	UTRINKI IZ ZELENE SOBE, 3–6
14 ...	UTRINKI IZ ORANŽNE SOBE 1–3
19 ...	POGOVOR MED OTROKI – DUHOVITE ISKRICE
21 ...	IZPOD NAŠIH ROK
24 ...	ZAKLADNICA ZNANJ MONTESSORI
24 ...	Tuji jezik v okolju montessori
26 ...	Zakaj otroci potrebujejo rutine
26 ...	Izražanje čustev v okolju montessori
29 ...	Razvijanje pozitivnih odnosov med sorojenci
32 ...	Otrok in njegovo okolje
33 ...	KOTIČEK ZA OTROKE IN STARŠE
33 ...	Razmišljanja staršev
33 ...	Spletna anketa o potrebah staršev
34 ...	Čestitke
35 ...	Joga za otroke

»Izobraževanje ni polnjenje vedra temveč prižiganje ognja.«

William Butler Yeats

Niša Hiša otrok Slovenj Gradec

Letopis montessori Hiše otrok Slovenj Gradec 2020–21/števila 6

Izdaja: Eduka, Zavod za izobraževanje in svetovanje, PE Zasebni montessori vrtci Hiša otrok Slovenj Gradec, Podgorska cesta 2

Odgovorna urednica: Aleša Jordan, direktorica vrtca in pedagoginja montessori 0–3 in 3–6

Urednica: Eni Bačac, pedagoginja montessori 0–3

Lektoriranje: Nina Bradić, prof.

Oblikovanje in izvedba: Lepota oblike Lidija Verčkovnik s. p.

Foto: iz arhiva montessori Hiše otrok Slovenj Gradec, uredil Domen Jordan, pedagog montessori 3–6

Izdelki: delo otrok našega vrtca

Naklada: 50 izvodov

© Eduka, Zavod za izobraževanje in svetovanje. Slovenj Gradec, avgust 2021

Uvodnik: Prilagoditev na spremembe, moč povezovanja in sodelovanja

Spoštovani starši, stari starši in vsi, ki sodelujete ali nas podpirate pri našem delu!

Pred vami je letopis Naša Hiša otrok za učno leto 2020–2021, ki je sedmo učno leto v naši Hiši otrok. V tem letu smo verjetno največ razmišljali o tem, kaj je zares pomembno. Želeli smo si predvsem zdravja, hrepeneli smo po »starih« časih, predvsem v smislu medsebojnih stikov in druženja v živo. Učno leto smo kljub higienskim ukrepom začeli optimistično, a smo se kmalu »znašli« v ponovnem »zaprtju«. Hitro smo se organizirali in ponudili nujno varstvo ter hkrati tedensko poskrbeli za video stike z otroki, ki so ostajali doma. Potrebno je bilo veliko dobre volje za usklajevanje vsega, a smo z velikim veseljem in predanostjo skrbeli za našo povezanost z otroki in starši in se zato redno tedensko sestajali na video srečanjih strokovnih delavcev!

V času božično-novoletnih dni smo na daljavo skupaj izvedli tudi peko muffinov od doma za vsako sobo posebej in se na tak način srečali in skupaj poveselili. Ko so se po nekaj mesecih spet vsi otroci vrnili v Hišo otrok, smo delali v t. i. mehurčkih in imeli do konca učnega leta še vedno navodilo, da izvajamo v živo samo naše redno delo z otroki. Odločili smo se, da se organiziramo tako, da poleg rednega dela z otroki, na daljavo izvedemo vse dodatne aktivnosti, ki smo jih imeli načrtovane in jih je možno izvesti na daljavo. V anketi smo starše povprašali o njihovih potrebah. Izvedli smo redna individualna srečanja in razgovore za starše kot tudi dve delavnici za starše in dve kreativni delavnici za otroke skupaj s starši.

Za starše otrok v starosti od 1–3 let smo pripravili praktično naravnano delavnico z naslovom Kako podpreti otroka v samostojnosti. V starosti otroka od 3 do 6 let smo letos opazili, da starši najbolj potrebujejo podporo in razmislek o ravnesju med tem, kdaj ima otrok izbiro in kdaj je vloga nas odraslih, da ga vodimo, zato smo se odločili in smo delavnico za starše v marcu izvedli skozi razgovor in konkretne življenjske

situacije na temo Kdaj izbira in kdaj vodenje otroka. Na srečanjih so starši podelili tudi izkušnje, svoje misli in izzive, zato sta bili srečanja izredno dragoceni, saj je to edina pot k ozaveščanju našega lastnega ravnanja in možnost sprememb v odnosih do otrok pa tudi do drugih.

V pomladnem času smo dvakrat poskrbeli tudi za strokovno izpopolnjevanje zaposlenih strokovnih delavcev z naslovom Stik s seboj kot osnova za podporo otroku, seveda ponovno na daljavo. Hkrati pa smo v maju obnavljali in ponovno prejeli Certifikat vrtca montessori, ki ga podeljuje Združenje montessori Slovenije. Certifikat potrjuje, da deluje naš vrtec po pristopu montessori in je pristen model filozofije ter prakse dr. Marie Montessori ter deluje v skladu s strogimi kriteriji, ki jih postavlja Združenje montessori Slovenije. Certifikat je zagotovilo kakovosti in verodostojnosti vrtca montessori. Vsi strokovni delavci in vodstvo vrtca smo se letos še posebej razveselili Certifikata, saj smo ga tokrat prejeli že v drugo in za 5 let.

Iskreno se zahvaljujem vsem sodelavcem za dobro opravljeno delo, sodelovanje, lepe odnose in vse skupne trenutke, napolnjene z ljubeznijo, vedrino, dobro voljo, kar je prispevalo k zadovoljstvu in dobremu počutju naših otrok in h krepitvi naših notranjih moči ter medsebojni povezanosti tako med nami, z otroki kot tudi s starši. Hvala vsem!

Aleša Jordan,

*direktorica zavoda in ravnateljica vrtca,
Pedagoginja montessori za starost otrok 0–3 in 3–6*

»Če hočemo vplivati na neko družbo ali jo spremeniti, se moramo obrniti k otrokom.«

Maria Montessori

Utrinki iz zelene sobe (3-6)

V letošnjem učnem letu zaradi epidemije nismo mogli na obisk v Dom starostnikov, do gasilcev, reševalcev, v knjižnico, galerijo, muzej in v druge ustanove v mestu. Smo pa kljub vsemu bili vsak dan zunaj ob vsakem vremenu in smo poskrbeli za različne zunanje aktivnosti, kot so dolgi sprehodi skozi mesto, včasih do toplarne in gozdne učne poti, po travnikih, po poteh ob potoku, raziskovanje gozda, travnikov in parka.

Naši sprehodi ob vsakem vremenu.

Igra v parku

Opazovanje čaplje

Sprehod do toplarne, pogovor in obisk bližnjega gozda

Prosta igra v parku

Tek v parku

Daljši sprehod do igrišča Stari trg, kjer imamo veliko prostora za prosto igro, veliko igrar, pa tudi veliko možnosti opazovanja narave po poti, opazovanje na travniku in ob potoku.

Ob začetku učnega leta damo še posebej velik poudarek na vzpostavitvi skupnih rutin v sobi, otroke ves čas spodbujamo k samostojnosti. Nekaj foto utrinkov dopoldanskega dela in gibanja ter pogovora na črti:

Ob zelo slabem vremenu smo zunaj krajši čas, zato v sobi pripravimo športni poligon.

Dopoldansko delo

Praznovanje svetovnih dni in državnih praznikov

Kulturni dan

Božično-novoletni dogodki so se letos odvijali »na daljavo« in v Hiši otrok za otroke, ki so bili v nujnem varstvu.

Postavljanje božične jelke, letos v nujnem varstvu

Drugi del utrinkov iz zelene sobe:
Dogodki na daljavo in spomladi
vrnitev vseh otrok nazaj v sobo

Božično-novoletno druženje in peka muffinov

Otroci so nam poslali fotografije, kako so spekli muffine.

Stik z otroki od doma

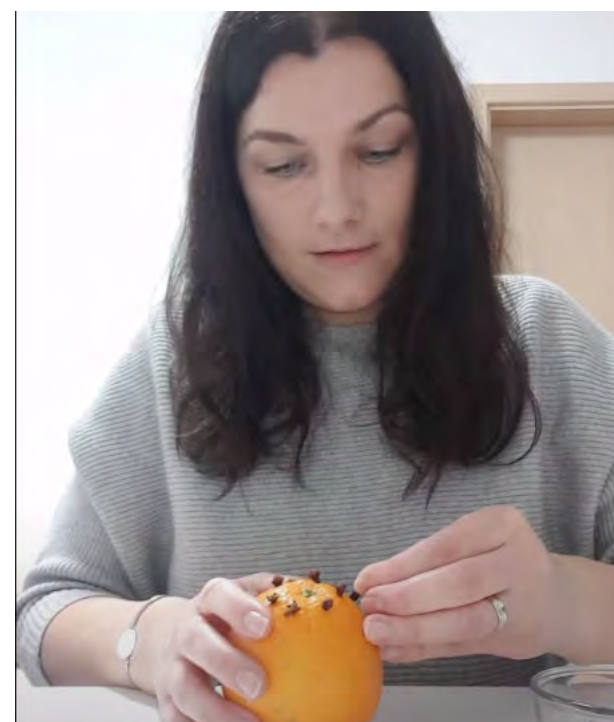
V času zaprtja zaradi epidemije smo ostali v stiku preko spleta s tedenskimi video pozdravi za otroke in s kreativnimi idejami za starše za delo z otroki. Nekaj foto utrinkov tedenskih video pozdravov in predlogov za aktivnosti z otroki doma:

Andreja pripravi ples.

Andreja pripravi igro koordinacije gibov.

Dišeče pomaranče – božič

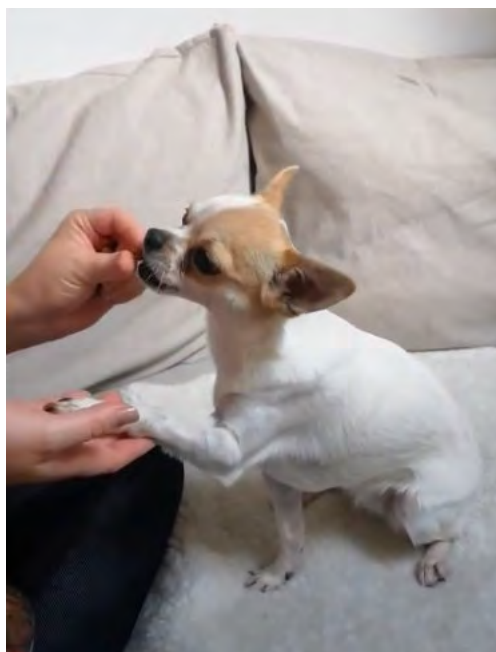

Origami

*Tudi domače živali so nastopile v naših tedenskih videih od doma.
V času zaprtja smo veliko truda vložili v dejavnosti, ki so nas povezovale.*

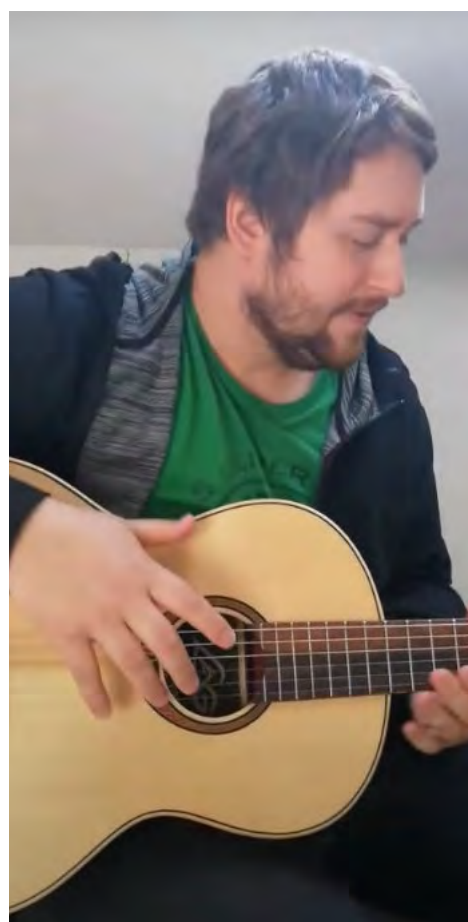
*Skupaj smo na daljavo
Izdelali jesensko svetilko.*

Izdelovanje iz odpadnega materiala z Domnom

*Naši paličnjaki so
izolacijo preživel pri
Domnu doma.*

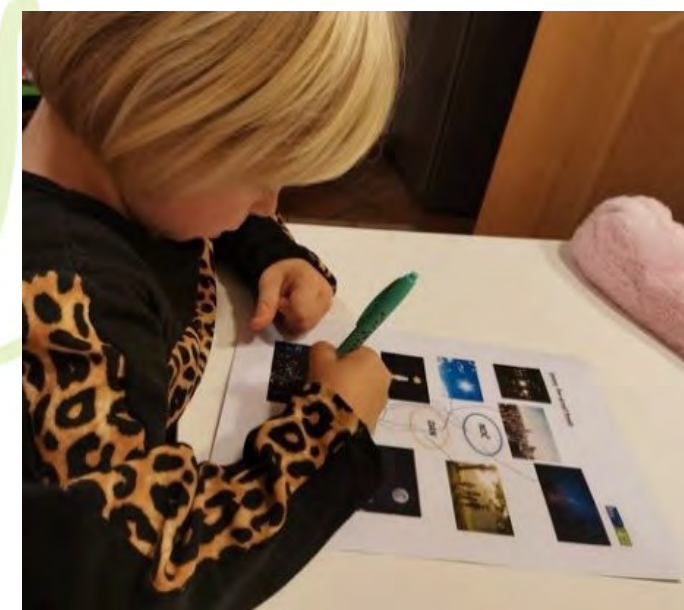
*Domen nam zaigra
na kitaro.*

Ples "žabe" z Domnom

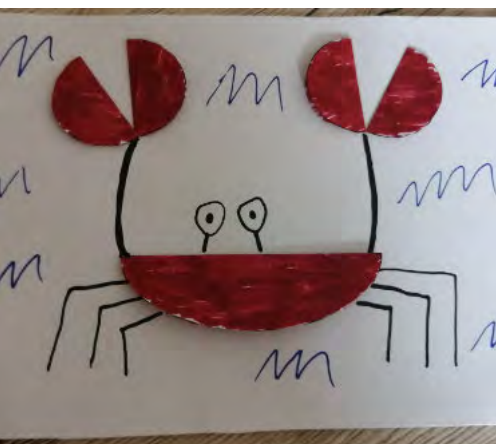
*Nekateri otroci so nam poslali fotografije, kaj so delali doma,
ali kako so izdelovali svoje izdelke.*

Ko smo se vrnili nazaj v Hišo otrok, smo spomladi uspeli praznovati veliko rojstnih dni na črti.

Realizirali smo zaključno srečanje s kreativno delavnico in izdelali morskega raka.

Konec junija smo imeli šolo plavanja v bazenu na Ravnah na Koroškem.

Poslovili smo se od našega Luke, ki odhaja jeseni v šolo.

Pripravi: **Domen,**
pedagog montessori 3-6, zelena soba

Utrinki iz oranžne sobe (1-3)

V oranžni sobi smo se v začetku šolskega leta povezovali in navajali drug na drugega s petjem pesmic in plesanjem.

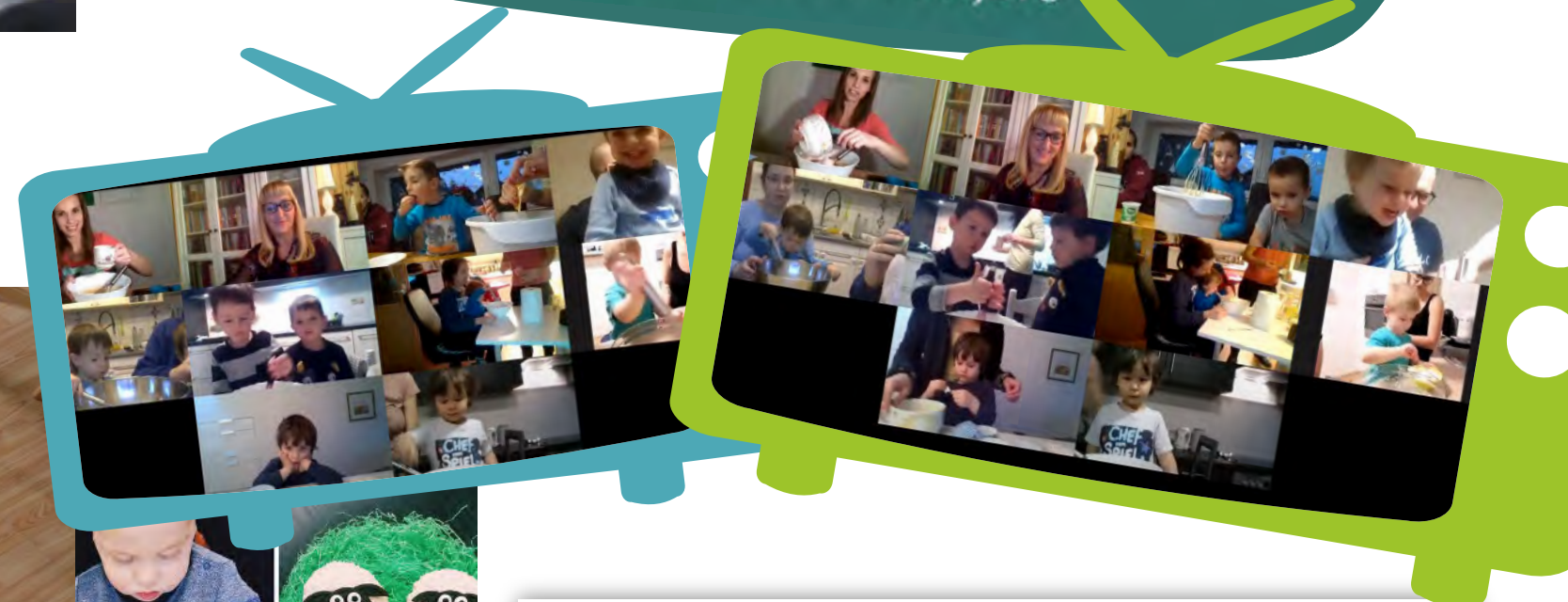
V jeseni smo spoznavali jesenske plodove in si na črti ogledali gobe.

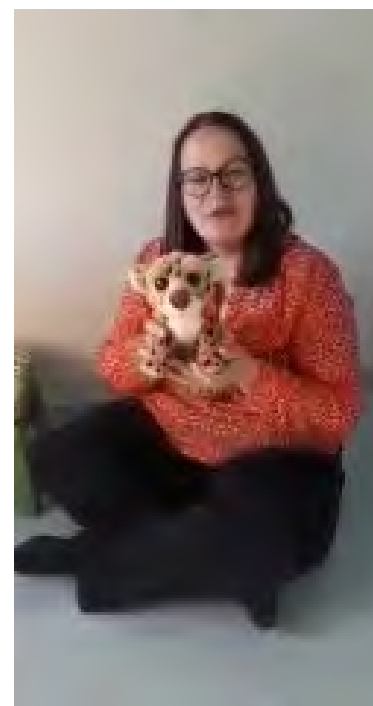

Poskrbeli smo, da je v naši sobi prijetno. Otroci so zamenjali vodo in odstranili alge v akvariju.

V času zaprtja zaradi epidemije smo ostali v stiku prek spleta s tedenskimi video pozdravi za otroke in s kreativnimi idejami za starše za delo z otroki. Peli smo, plesali, poslušali zgodbe, se igrali prstne igre, delali jogo ...

Ko smo se ponovno srečali v vrtcu, smo poskrbeli, da se vsi čim boljše počutimo. Zato smo hodili na sprehode, uživali v peki pice, piškotov, jabolčnega zavitka, pite in grisinov.

Na črti smo poslušali in gledali predstavo gledališča Kamišibaj z naslovom Zelo lačna gosenica. Spomladi smo posadili rože in zelišča na igrišču. Radi smo se odpravili tudi na sprehod v mesto.

Priprava: Martina,
pedagoginja montessori 0–3, oranžna soba

Pogovori med otroki – duhovite iskrice

ORANŽNA SOBA

V času zaprtja države in strogih ukrepov smo se sprehajali po parku. Deček P. pogleda asistentko in žalostno reče:
»A gremo kam na pijačo?«

Asistentka zjutraj z masko odpre vrata dečku. Ko prideta v garderobo, si potegne masko navzdol na brado. Deček se ji nasmeji in reče:
»A si ti Miklavž?«

Deček gleda knjigo z živalmi. Opazi sliko pajka in reče: »Tti mi ni všeč. Ttega bom stran vrgel, v koš ga bo vrgel.«

Mlajši deček razmeče materiale po tleh. Asistentka ga usmerja, da pospravi. Starejši deček ga opazuje in mu reče: »To ni prav, da razmečemo. Lahko se kdo spotakne. Lahko kdo pride na obisk pa se udari.«

Ko smo na sprehodu, začne deževati. Deček reče: »Dež je naredil eno tumarijo.«

Deček in deklica se pogovarjata pri zajtrku. Deklica razlaga, da je jedla sladoled. Deček ji reče: »Jabolko moramo jesti. Zato moramo jabolko jesti, da lahko gremo lažje kakat.«

Dečka se igrata na igrišču. Prvi reče drugemu: »Grem v trgovino po vodo.« Gre do igral in ko pride nazaj, reče drugemu dečku: »Nimajo vode, sem šel pogledat, pa nimajo vode.«

Asistentka naredi dečku predstavitev striženja s škarjami. Ko konča, ji deček reče: »Bravo, Eni.«

Deklica na stranišču opazuje dečka, ki lula na školjko stoje. Vpraša ga: »Zakaj pa ti tak lulaš?«

V sobi imamo enojajčna dvojčka, Filipa in Martina. Deček s prstom kaže na Filipa in govori: »Filip, Filip, Filip.« Asistentka mu reče: »Ja, to je Filip.« Zraven pride Martin, deček reče: »Se en Filip.«

Dečka se pogovarjata pri zajtrku. Prvi reče drugemu: »L., midva sma že velika. Zato ker že z žlico jema.«

Pri kosilu asistentka razlaga otrokom, da jemo tako, da nam hrana ne pada po tleh. Deček reče: »Ja, jaz nisem kaki pujsek. Jaz kulturno jem.«

Zaključno srečanje s kreativno delavnico za otroke in starše otrok oranžne sobe

Pogovori med otroki – duhovite iskrice

ZELENA SOBA

Asistent: »**Poglejva, kaj imava na teh slikah.**« (karte nekoč in danes)
Deček: »**O poglej, tukaj pa je tisto za kavo delat.**« (slika telefona nekoč)

Deklica1: »**A ti tudi imaš kremo za roke? A si jih neguješ?**«
Deklica 2: »**Jaaaa. Si namažem na rokice kremo in me ščiti pred vetrom.**«

Mlajši deček: »**Kaj je to? No, povej mi. Kaj je to?**« (ne odneha)
Starejši deček glasno: »**I' don't know!!!**« (vstane in gre sedet za drugo mizo)

Otroci se pogovarjajo, kaj se bodo igrali v parku.
Deklica1: »**Ti boš mamica. Ti boš ati, ti boš sestra. Ti boš dojenček.**«
Deklica 2: »**Kaj boš pa ti?**«
Deklica 2: »**Jaz bom pa božiček.**«

Asistentka presede otroka med zajtrkom. Usmeri ga k drugi mizi.
Deček, ki že sedi za mizo, veselo: »**Ooo krasno, zdaj bomo imeli pa družbo.**«

Deček1: »**Z dedijem bova naredila spominsko sobo.**«
Asistentka: »**To je pa super. Bom prišla pogledat.**«
Deček: »**Samo boš mogla prej plačat.**«

Delo s peščenimi črkami in kartami za 1. glas.
Asistent: »**Kaj je tu na sliki?**«
Deklica: »**Skrinja.**«
Asistent: »**Tako, s-skrinja.**«
Deklica: »**Tu not moja mamica hrani ice-creama.**«

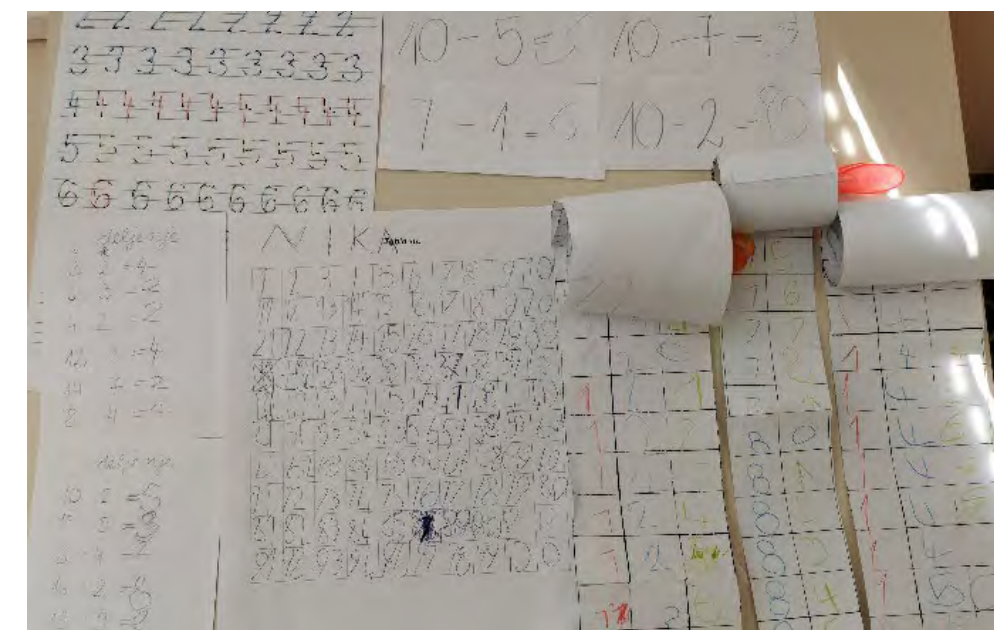
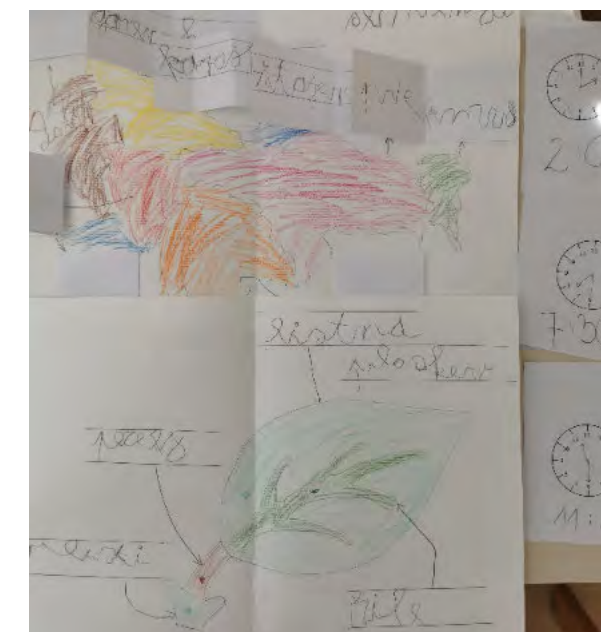
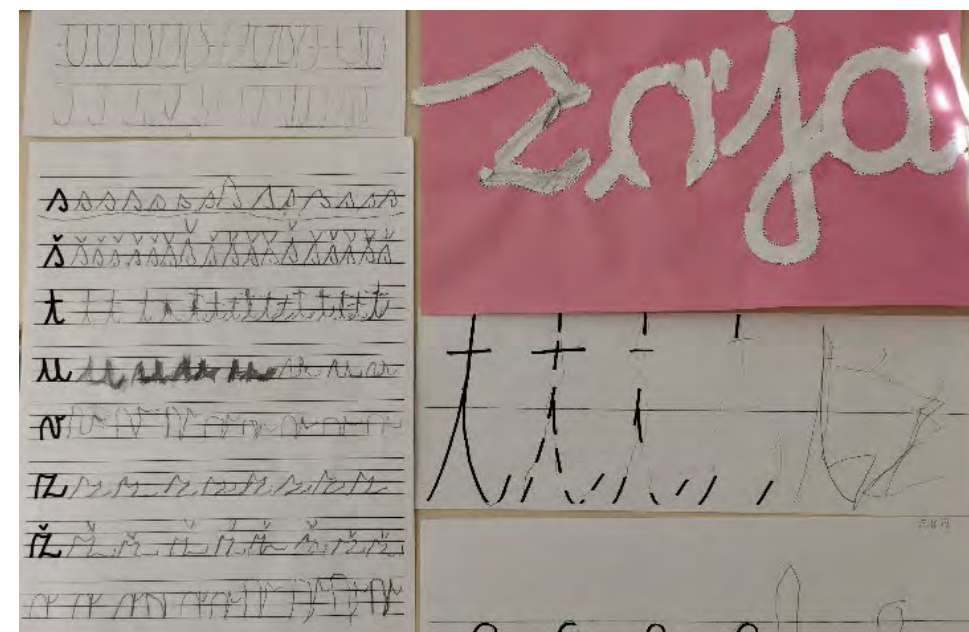
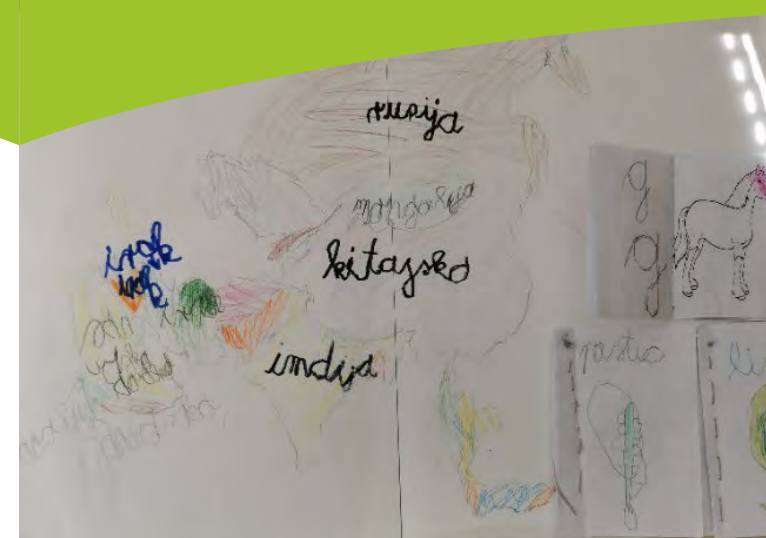
Delo z življenjskim krogom kokoši.
Deček drugemu dečku: »**Daj mi moja jajca nazaj! Zakaj si mi jih vzel? Zdaj so pa grda.**«

Dečku pade skodelica na tla in se razbije.
Deček: »**Ojoj. Lazbilo se je.**«
Asistentka: »**Je že dobro, se zgodi. Zato smo previdni.**«
Deček: »**A bomo morali novo kupiti?**«
Asistentka: »**Ja, imaš prav, bo potrebno novo kupiti.**«
Deček: »**A v tlgovini?**«
Asistentka: »**Tako je, v trgovini.**«
Deček: »**A v hofelju?**«
Asistentka: »**Mogoče res v hoferju.**«
Deček: »**A po hofel ceni?**«

Asistent pripravlja voziček z zajtrkom, ko pride mimo deček, ki je bil na stranišču.
Deček: »**Ooooo a ze plide zajtlk? Ojooo, pozabil sem si loke umit.**«
Asistent: »**Tako je, zajtrk bomo imeli, ne pozabi na milo.**«
Deček odide nazaj na stranišče, si zmoči dlani in pritisne na dozirnik za milo, ki je skoraj prazen in naredi smešen zvok. Priteče nazaj do asistenta.
Deček: »**Ojoj, a ves, tam je naredilo smesen zvok. A ves tam, nase milo, nase milo tk plda.**«

Izpod naših rok

ZELENA SOBA

TUJI JEZIK V OKOLJU MONTESSORI

V obdobju od rojstva do 6 let je otrok v občutljivem obdobju za jezik, kar pomeni, da se z neverjetno lahkoto uči jezikov.

Iz tega razloga v večini vrtcev montessori eden od asistentov v sobi govori v tujem jeziku, najpogosteje v angleščini. Dejansko s tem posnemamo življenje v dvojezični družini, to pomeni, da asistent, ki govori tuji jezik, ves čas govori v tem jeziku. Učenje jezika tako poteka zelo naravno, saj je tuji jezik del vsakodnevnih aktivnosti. Vsaka interakcija je v bistvu priložnost za učenje jezika. Tujejezični asistent dela enako kot slovensko govoreči: predstavlja materiale, vodi dejavnosti na črti, pomaga otrokom pri hranjenju ali negi, hodi

na sprehode, pripravlja okolje ... Pri delu je pomembno, da asistent govori razločno in v kratkih stavkih, ki jih lahko tudi večkrat ponovi (npr. »Tidy up, please« ali »Put your shoes on. Your shoes«). Veliko si pomaga z gestami in telesno govorico, torej z gibi pokaže, kar govori, npr. »Put the book (pokažem na knjigo) on the shelf (pokažem na knjižno polico)« ali »Pull your trousers up« (zraven naredim gib, kako si oblečemo hlače). Predvsem pa je pomembno, da se asistent poveže in vzpostavi dober odnos z otrokom, saj se le znotraj varnega odnosa otrok lahko uči in ohrani informacije.

Dvojezično delo v oranžni sobi v starosti otrok 1–3

Sama delam kot angleško govoreča asistentka v starostni skupini 1–3. Na začetku mi je velik izziv predstavljalo, kako se povezati z otroki, saj so bili zaradi jezika nekateri bolj zadržani do mene. Pri tem si najbolj pomagam s petjem pesmic in branjem knjig, saj so te aktivnosti otrokom že domače in jih imajo radi. Poskušam jih pritegniti s prijaznim in toplim pristopom, da se čimprej začnejo počutiti varne. Kot angleško govoreči asistentki se mi najbolj zahtevne zdijo situacije, ko je treba otroku postaviti meje (tudi v tem primeru si pomagam z mimiko in kretnjami ter spremenim ton glasu) ter kakšne »čustvene« situacije, ko je otrok vznemirjen, razburjen in ga težko pomirim. V takšnim primerih mi je v veliko pomoč slovensko govoreča asistentka, ki otroku, kadar je to potrebno, še v slovenščini ponovi, kar sem povedala ali pa se ona pogovori z otrokom. Pomembno je, da imaš kot tujejezični asistent dobro podporo s strani slovensko govorečega asistenta. Po mojih izkušnjah mlajši otroci okoli 1 leta običajno brez težav sprejmejo, da govorim angleško in se name odzivajo enako kot na slovensko govorečo asistentko. Malo starejši, npr. če »vsto-

pijo« v Hišo otrok okoli 2 let, pa že zaznajo to razliko v jeziku in potrebujejo sprva malo več časa, da se navadijo in me sprejmejo. Otroci me najprej bolj poslušajo, občasno za mano ponovijo tudi kakšno besedo, lahko pa iz njihovih dejanj sklepam, da razumejo, kaj govorim, npr. rečem otroku: »Go to the toilet.« in gre v kopalnico. Od 2 let naprej že ponavljajo besede za mano in že celo samostojno povedo kakšno besedo ali stavek v angleščini, npr. ko otrok pospravi material, zraven reče: »Tidy up« ali pri predstavitvi na področju jezika poimenuje predmete v angleščini. Spomnim se primera deklice, ki sem ji naredila predstavitev jezikovnih kartic s slikami sadja. Prvič je besede ponavljala za mano, naslednjič ko je izbrala ta material, pa je nekaj sadežev že poimenovala v angleščini. Ko opazujem otroke, me vsakič znova razveseli, ko slišim, da začnejo govoriti angleške besede ali celo sami povedo kakšen stavek. To mi daje občutek, da mi je uspelo nekaj svoje ljubezni do tujih jezikov prenesti tudi nanje.

Eni,

pedagoginja montessori 0–3, dipl. medjezikovna posrednica (ang, nem),

Izkušnje naravnega učenja angleščine v zeleni sobi naše Hiše otrok (starost otrok 3–6)

Tako kot v sobi 1–3 se tudi v sobi 3–6 vsak dan navdušujemo in smo presenečeni, s kakšno lahkotnostjo in enostavnostjo naši otroci srkajo tuji jezik in ga s časoma tudi začnejo uporabljati.

Otroci, ki prehajajo iz oranžne sobe (1–3) v našo sobo, že imajo nekaj znanja angleščine, poznajo določene vsakdanje besede in fraze, zmorejo izvesti osnovna navodila in lažje sledijo asistentki (npr. »close the door«, »we sit when we eat«, »we walk«, »we run on the playground«). Ključnega pomena je tudi, da sta angleški asistentki iz obeh sob med seboj usklajeni pri uporabi jezika v smislu izbire enakih besed in fraz (npr. »pavement« ali »sidewalk«, »mat« ali »rug«) in tudi podobne izgovorjave (ameriške angleščine ali britanske angleščine). Pri tem nam pomaga interno pripravljene Priročnik za angleščino v okolju montessori, ki smo ga pripravili v našem zavodu in ga stalno dopolnjujemo.

Če otroci pridejo v našo sobo oziroma v našo Hišo otrok šele v starosti 3–6 oziroma tisti otroci,

Počasi otroci vedno bolj razumejo angleščino, se nanjo odzivajo ter sledijo asistentu. S starejšimi otroki je lahko pogovor v angleščini veliko kompleksnejši, z daljšimi stavki in razlagami (npr. razlaga ob obisku toplarne, kaj je toplotna). Angleščina je otrokom postala nekaj domačega in vsakdanjega, prav tako se ne odzivajo kaj drugače, če so odgovorjeni v tujem jeziku. Srkanje angleščine skozi življenje in delo v sobi praviloma v starosti otroka 3–6 ni tuji jezik, ampak gre za vzporedno naravno učenje jezika skozi življenje kot v dvojezični družini. Včasih kakšen starejši otrok spontano prevede v slovenščino mlajšemu otroku, kar je potrebno. Starejši otroci oziroma tisti, ki imajo dobro razumevanje angleščine so zelo ponosni in veseli, da lahko pomagajo

Večina otrok sčasoma začne odgovarjati z »yes« in »no« ali v kratkih stavkih (»sit down«, »go there«, »wait«). Prav tako opazujemo, da se pogosto dogaja, da otroci pri delu z materiali poimenuje-

ki prej niso imeli veliko stika z angleščino, na začetku več sodelujejo s slovenskim asistentom, angleška asistentka pa se sčasoma vedno bolj vključuje v odnos z otrokom, da se vzpostavi zaupanje in varnost. V takem primeru se včasih lahko zgodi, da je otrok pri vstopu v vrtec malo zadržan predvsem zato, ker še ne razume tujega jezika. Ravno zato je zelo pomembno, da angleška asistentka uporablja mimiko obraza, različne kretnje, zviša ali zniža ton glasu ter tudi da premore določeno energijo, karizmo in toplino, da otroka pritegne in da ji zaupa. Veliko težo pa ima pri tem vsekakor tudi slovenski asistent. Da delo z otroki poteka gladko in umirjeno je nujno, da se asistent razumeta, sta si naklonjena in si pomagata ter podpirata. Pomembno je, da slovenski asistent vé kdaj in kako se vključiti, kaj povedati v slovenščini, prepoznati, kdaj otroci potrebujejo podporo slovenskega asistenta poleg angleškega (npr. pri razlagi kaj je toplotna in ne pri pesmici, pri kateri otroci ugotovijo pomen skozi kretnje).

jo stvari, živali, dejanja kar v angleščini, včasih tudi v situaciji, ko delajo s slovenskim asistentom. Starejši otroci (večinoma 5- in 6-letniki) že zmorejo tvoriti tudi daljše stavke in lahko pogovor v obe smeri poteka v tujem jeziku.

Opažamo, da če otroci potrebujejo pomoč, se obrnejo na asistenta, ki jim je takrat na voljo in ne delajo razlik zaradi drugačnega jezika. Otroci sledijo asistentu zaradi njega samega, njegove energije in osebnosti. Pri tem, komu je otrok naklonjen, tuji jezik ne igra vloge. Vodenje otrok skozi angleščino predstavlja sprva izziv veliko bolj za odraslega kot otroka, a sčasoma se ta jezik ponotranji in postane del nas. Tako mi asistenti kot otroci v Hiši otrok skupaj rastemo, se razvijamo in živimo »dvojezičnost«.

Andreja,

pedagoginja montessori 3–6, prof. ang.

KAKO »UČIMO« IZRAŽANJE ČUSTEV V OKOLJU MONTESSORI?

Verjetno bi na to vprašanje instinktivno odgovorila, da tega ne delamo v obliki poučevanja otroka in da to pač delamo. Začnemo od rojstva otroka dalje tako, da poimenujemo svoja čustva in govorimo, kaj čutimo »Čutim ...«. Opazujemo počutje in vzpodbujamo izražanje čustev naših otrok in to ubesedimo »Vidim, da si vznemirjen/srečen/žalosten/da ti ni prijetno/ da te nekaj jezi.«

In ko rastejo, nadaljujemo s poimenovanjem čustev. Vsa čustva so v redu. Radi te imamo tudi, če se ne počutiš najboljši. Tudi jaz imam trenutke, ko se ne počutim najboljši in otroku rečem: »Oprosti, počutim se tako ...«, in je prijetno, ko mi moja hči odgovori, da je v redu, le da ji je težko, ko me gleda, kadar imam »težke« trenutke. Tako se bodo naučili, da so vsi občutki dovoljeni, da pa vsako obnašanje ni v redu, na primer, da ni v redu, da koga udariš, če si jezen. Lahko pa se umirimo in uporabimo besede, da rešimo problem. Pogovarjamo se o situacijah, kadar kdo lahko čuti jezo ali je vznemirjen. Opišemo občutke oziroma čustva, ko jih opazimo in jih tako pomagamo obvladovati in vprašamo, kaj nekdo čuti po tem, na primer »Vidim, da ti je v redu, ker ti je uspelo. Povej mi, kako se počutiš ob tem.«

Z mlajšimi otroki se lahko pogovarjamo o tem takoj, ko se nekaj zgodi. S starejšimi malo prilagajamo medtem, ali in kdaj želijo govoriti o tem, kako se počutijo in medtem, da je včasih najboljši, da za enkrat pustimo in se vrnemo kasneje k temu.

Predvsem smo zgled pri obvladovanju svojih čustev, ko se zgodijo dobre in tudi malo manj dobre stvari. Vidijo nas, ko se smejemo in videli nas bodo tudi, ko nam bo težko.

Pri čustvih gre za to, da smo pošteni sami do sebe. Ker otroci nas opazujejo! V starosti od 3–6 dajemo v okolju montessori otroku tudi veliko predstavitev s področja vljudnosti in spoštovanja. S temi predstavitvami s področja vljudnosti in spoštovanja jih naučimo socialno sprejemljivega obnašanja, bontona, naučimo jih, kako poskrbijo zase, za druge in za okolje (za skupnost). Seveda ima vsaka družina svoje posebnosti pri pravilih, prav tako je to povezano s kulturno pogojenostjo. V okolju Hiše otrok uporabljamo tudi jezikovne karte za izražanje čustev in za razvoj ter podporo otroka na tem področju. In o čustvih se učimo predvsem s tem, da jih izražamo in jih živimo.

Povzeto s spletnega sporočila s strani: <https://www.themontessorinotebook.com/> The montessori Notebook with Simone Davies, June 2021 newsletter: How do we teach emotions in Montessori and lots more Montessori inspiration

ZAKAJ OTROCI POTREBUJEJO RUTINE

Zakaj otroci potrebujejo rutine? Ker jim rutine dajejo občutek varnosti in jim pomagajo razviti samodisciplino.

Otrokovi strahovi pred neznanim vključujejo vse od nove in čudne zelenjave do velikih sprememb v njihovem življenju. Otroci se dnevno soočajo s spremembami, kar je zanje lahko stresno vendar hkrati predstavlja priložnost razvoja in rasti.

Ravno definicija odrasčanja zajema, da se otrokom vseskozi spreminja njihovo telo. Dojenčki in malčki opustijo svoje dude, stekleničke, materine prsi, otroške posteljice. Novi »učitelji« in sošolci pridejo in grejo. Učijo in spoprijemajo se z novimi spretnostmi z neverjetno hitrostjo, od branja in prečkanja ceste do nogometa in vožnje s kolesom. Veliko otrok tudi ne živi v isti hiši skozi vso svoje otroštvo; pride do selitve v nova mesta ali vsaj v nove soseske, vsekakor v nove šole. In le malo teh sprememb je znotraj njihovega vpliva.

Otroci, kot tudi mi odrasli, se s spremembami soočamo najbolje kadar so le-ta pričakovana in se pojavijo znotraj že poznane rutine. Predvidljiva rutina omogoča otrokom, da se počutijo varne in da razvijejo zmožnost določenega nadzora nad svojim življenjem. Ko se ta zmožnost nadzora utrdi, so se sposobni soočiti z večjimi spremembami: sproščen odhod v vrtec ali šolo, kasneje plačevanje izdelkov v trgovini, odhod v poletni tabor itd ...

Nepredvidljive spremembe – odhod mame na nepričakovano službeno potovanje, selitev najboljšega prijatelja, ali huje, ločitev staršev, smrt starih staršev – oslabijo ta občutek varnosti in nadzora ter pustijo otroke zaskrbljene, ki se tako slabše soočajo z različnimi prilogami v življenju.

Pomoč otrokom do občutka varnosti in pripravljenosti na nove izzive in naloge je že samo po sebi dovolj tehten razlog za vzpostavitev in nudenje strukture, a ima le-ta še eno pomembno razvojno vlogo. S strukturo in rutinami se otroci naučijo, kako konstruktivno obvladovati sebe in svoje okolje.

Otroci, ki prihajajo iz kaotičnih domov, kjer njihove stvari nimajo svojega mesta in so vedno razmetane, se ne zmorejo naučiti, da je življenje lahko veliko lažje, če so stvari vsaj malo organizirane. V domovih, kjer nikoli ni določenega časa in kraja za domačo nalogo, se otroci ne naučijo, kako se samostojno uvesti in dokončati tudi neprijetne naloge. Otroci, ki ne razvijejo osnovnih veščin samooskrbe, od umivanja do prehranjevanja, morda težje poskrbijo zase kot mladi odrasli. Struktura nam omogoča ponotranjanje konstruktivnih navad.

Mar ne bo preveč strukture povzročilo otopelost našega občutka spontanosti in kreativnosti?

Seveda, če jo bomo neobčutljivo vsilili. So trenutki, ko so pravila zato, da ji kršimo, kot na primer, ostati dolgo v noč pokonci, da bi videli zvezdne utrinke. Ampak tudi najbolj ustvarjalni umetniki začnejo z obvladovanjem svojih navad in svoj vrhunec izražanja najdejo skozi delo znotraj določenih pravil.

Nobene potrebe ni po tem, da bi struktura delovala zatiralno. Nanjo glejte kot na prijatelja, ki vam nudi majhne rutine in tradicije, s katerimi

bo vajino življenje veliko lažje in udobneje. Ne samo, da bodo vaši otroci vsrkali varnost, temveč bodo ponotranjili zmožnost strukturiranja lastnega življenja.

Ali to pomeni, da moramo pri dojenčkih začeti z uvajanjem rutin takoj, ko je možno?

NE! Dojenčki nam povedo, kaj potrebujejo. Hranimo jih, ko so lačni, previjamo, ko so mokri. Čez čas se naučijo prvega koraka rutine: spimo ponoči. Ampak siliti dojenčka, da se prilagodi na rutine staršev, ne sovпада z njegovimi potrebami. Dojenček se še ni zmožen prilagoditi. Če dojenčkove potrebe niso zadoščene, se bo preprosto počutil kot da je svet mesto, kjer njegove potrebe niso upoštevane in bo situacije reševal z jokom.

Ko bo vaš dojenček rasel, bo vzpostavil svoje rutine, ki jih bo vnesel v nekakšen urnik. Večina dojenčkov oblikuje dokaj predvidljive vzorce. Mi pa jim lahko pomagamo s strukturiranjem našega dneva okoli njihovih potreb, na primer, poskrbimo, da so pogoji za njegov počitek primerni. Sčasoma se lahko na njegov naraven ritem hranjenja in spanja odzivamo z vzpostavljanjem rutine, ki ugaja tako dojenčku kot celotni družini.

Koristi pri uvajanju rutine pri otrocih

Rutine odpravljajo težave in napore moči.

Rutine odpravljajo težave in napore moči, ker jim ne ukazujete naokoli. Ta aktivnosti, kot je umivanje zob, počitek, prekiniti z dejavnostjo v času kosila, je nekaj, kar počnemo v tem času dneva. Starš preneha biti 'slab' in 'sitnarjenje' se v veliki meri zmanjša.

Rutine pomagajo otrokom sodelovati.

Rutine pomagajo otrokom sodelovati in tako zmanjšajo stres in skrb za vse. Vsi se zavedamo, kaj sledi, vsi dobimo nekakšno opozorilo za prehod, otrok se ne počuti odrinjenega ali dobi občutka, da so starši samovoljni.

Rutine otrokom pomagajo, da se naučijo sami prevzeti odgovornost za svoje dejavnosti.

Čez čas se otroci naučijo umivati zobe, pripraviti svoje nahrbtnike itd. brez neprestanih opozoril. Otroci se zelo naklonjeni temu, da so odgovorni zase. To poveča njihov občutek usposobljenosti in zmogljivosti. Otroci, ki se počutijo bolj samostojne in so bolj odgovorni sami zase, imajo manjše potrebe po upiranju in nasprotovanju.

Otroci se naučijo koncepta 'veseliti se' stvari, v katerih uživajo, kar je pomemben del zadovoljne prilagoditve na obveznosti. Lahko da bo želel iti na igrišče zdaj, ampak se lahko nauči, da na igrišče hodimo popoldan in se tega lahko veseli takrat.

Redne rutine pomagajo otrokom, da se ravna po urniku.

Redne rutine pomagajo otrokom, da se ravna po urniku in tako zvečer lažje zaspijo.

Rutine pomagajo staršem graditi povezave z otrokom skozi dragocene trenutke.

Vsi se zavedamo, da se moramo vsakodnevno povezati z našimi otroki, ampak ko je naša pozornost usmerjena na vodenje otroka skozi dan, zamudimo priložnosti za povezavo z njim. Če vpeljemo majhne ritualne povezave v naše rutine, te postanejo navada. Poskusite se 'crkljati' z otrokom takoj zjutraj, ko se prebudi, ali ga na poseben 'vaš' način pozdraviti, ko se ponovno srečata: 'Vidim tiste lepe rjave oči, ki jih imam tako rada!', ali poseben ritual, ki ga umivate: 'najprej umijeva prste na rokah, potem prste na nogah, kolena, komolce, vrat...'

Takšni rituali vas upočasnijo in vas globlje povežejo z otrokom, in če jih opravite kot del rutine, bodo vzpostavili tako varnost kot tudi povezavo in sodelovanje.

Rutine pomagajo staršem ohraniti doslednost v pričakovanjih.

Če je vedno vse prepri, se starši na koncu vda: več televizije, izpustiti umivanje zob zvečer itd. Z rutino se bodo starši verjetno bolj držali zdravih pričakovanj za vso družino, ker pač tako mi počnemo stvari v našem domu. Rezultat: družina z zdravimi navadami, kjer vse poteka bolj gladko!

Andreja,

pedagoginja montessori 3–6;

vir: Aha! Parenting, dostopno na spletu:
<https://www.ahaparenting.com/parenting-tools/family-life/structure-routines>

RAZVIJANJE POZITIVNIH ODNOSOV MED SOROJENCI

Ob prihodu novorojenčka v družino si starši verjetno želite, da bi bil tudi vaš starejši otrok (ali otroci) nad tem enako navdušen kot vi.

Takšne situacije pa so za starejšega otroka pogosto zahtevne, saj s seboj prinašajo več neprijetnosti, kot smo jih pripravljeni priznati.

Verjetno se že trudite, da bi preživeli dovolj kakovostnega časa z vsakim otrokom posebej ter da ohranjate pozitivne odnose. Ravno vaša sposobnost, da se veselite časa s starejšim otrokom, je najboljša zaščita pred občutki tekmovalnosti in zapostavljenosti zaradi prihoda novorojenčka. Obstaja pa še veliko načinov, kako lahko okrepite odnos med starejšim otrokom in novorojenčkom, nekaj predlogov vas čaka v nadaljevanju članka.

Skupno crkljanje

Čim več se crkljate skupaj s starejšim otrokom in dojenčkom. Ko vam oba sedita v naročju in se skupaj smejete, s tem krepite občutke ljubezni in povezanosti. Vsak odnos potrebuje 5 pozitivnih interakcij na eno negativno, zato je pomembno, da se zavestno trudimo za pozitivne interakcije med otroki. Smeh in fizični stik spodbujata »hormon ljubezni« oz. oksitocin ter zmanjšujeta stresne hormone. Vsakič ko se otroka skupaj smejeta ali crkljata, krepita pozitivno medsebojno povezanost.

Raziskave kažejo, da imajo predšolski otroci več pozitivnih interakcij z mlajšimi sorojenci, kadar se s starši pogovarjajo o občutkih in potrebah novorojenčka. »Poglej Tinin obraz...Kako misliš, da se počuti? Kako ji lahko pomagava?« Mlajšega otroka kličimo po imenu, namesto da uporabljamo neoseben izraz »dojenček«.

Pogovarjajte se o tem, kako se otroka počutita

Ta strategija pa deluje tudi v nasprotni smeri. Tudi novorojenčku pripovedujte o potrebah in čustvih starejšega otroka. »Tvoj brat je sedaj žalosten, zato potrebuje močan objem...Tudi on potrebuje mamico.« Ščasoma nas bo tudi mlajši otrok vedno bolj razumel. Še bolj pomembno pa je, da boste s tem starejšemu otroku dali občutek, da so njegove potrebe za vas enako pomembne kot potrebe dojenčka. Pogovarjanje o čustvih pa krepi čustveno inteligenco celotne družine.

Z dojenčkom se približajte svetu starejšega otroka

Če se starejši otrok igra na tleh, medtem ko vi sedite v naslanjaču in dojite novorojenčka, se bo začel počutiti odrinjenega. Kadar lahko, se usedite na tla zraven starejšega otroka, dojenček pa ga lahko opazuje pri igri. Če vam je udobno, lahko poskusite med dojenjem sedeti na tleh, da se starejši otrok med pogostim hranjenjem ne bo počutil izločenega.

Vključite starejšega otroka v skrb za dojenčka in upoštevajte njegove predloge

»O joj, zakaj tvoja sestra joka? Pojdiva pogledat, kako jo lahko potolaživa. Prav si imel, res je bila lačna. Poglej, zdaj pa ne joka več. Tvoji sestri je zelo všeč, da tako skrbiš zanjo in ji pomagaš, kadar kaj potrebuje. Dojenčki potrebujejo veliko ljubezni in nege.«

Otroci nam z veseljem pomagajo in radi prevzamejo odgovornost, če jih vključimo. Morda lahko med previjanjem zabava dojenčka ali mu zapoje pesmico pred počitkom? Če boste vi resno jemali njegovo odgovornost, jo bo tudi vaš starejši otrok.

Ostanite mirni in ponudite drugo možnost

Seveda vam vaš starejši otrok ne bo vedno v pomoč. Morda bo dojenčku preglasno pel na uho ali ga nerodno poskušal nahraniti? Globoko zadihajte in preusmerite starejšega otroka k bolj primerni dejavnosti. Predlagate lahko, da dojenčka poboža, namesto da mu preglasno poje. Morda lahko najprej poskusi nahraniti svojo punčko, vi pa boste nahranili dojenčka. Čeprav potrebujete veliko samokontrole, da ostanete umirjeni in starejšega otroka preusmerite k bolj konstruktivnemu načinu pomoči, pa s tem krepite njegovo povezanost z dojenčkom, namesto da bi v njem vzbujali občutke odrinjenosti, ko mu ne bi dovolili pomagati.

Starejšega otroka spodbujajte k igri z dojenčkom

Dojenčkom je zelo všeč, kadar jih starejši otroci zabavajo in se z njimi hecajo. Ko se dojenček nasmeji, na to opozorite starejšega otroka in mu razložite, kako je dojenčku všeč, ko se igra z njim. Kmalu mu bo sam začel izkazovati nežnost in ga poskušal nasmejati.

Krepite občutke hvaležnosti in pozitivnosti

Starši pogosto slabo govorijo o dojenčku, da bi se starejši otrok počutil bolje (npr. »Dojenčki tako smrdijo, ko so pokakani. Kako sem vesela, da greš ti že na kahlico.«). S tem dajete otroku sporočilo, da je sprejemljivo, če grdo govorimo o drugih in jih ponižujemo. Uprite se skušnjavi, da bi otroka primerjali med seboj. Vsak otrok je čudovit, ne glede na to, kje na svoji poti razvoja se nahaja. Pokažite otroku, da ga cenite takšnega, kot je, brez da ga primerjate z drugimi.

Vsak dan krepite občutke hvaležnosti: ob večerji lahko vsak družinski član pove vsaj eno stvar, ki jo ceni na drugih: »Hvaležna sem očku, da je skuhal tako dobro večerjo ... Hvaležna sem Jasmini, da mi je pomagala, ko sva šli v tr-

govino ... Hvaležna sem, da je naš dojenček Jaka tako dolgo spal, da sva se lahko z Jasmino igrali tisto zabavno igro z živalmi.« S tem pri starejših otrocih krepite občutke hvaležnosti in pozitivne naravnosti do sorojencev, ki jih bodo kmalu začeli spontano izražati.

Naredite nekaj zase

Res. Poiščite varstvo za dojenčka in si privoščite dolgo kopel. Otroci ob sebi potrebujejo stabilnega odraslega, ki jim pomaga uravnati čustva. Da bi jim lahko to nudili, pa potrebujete čas zase, čas, ko si vzamete odmor in napolnite svoje baterije. Ugotovite, kaj je tisto, kar vam pomaga ohranjati ravnovesje ter to vključite v svoj urnik. Če ste umirjeni in v stiku sami s sabo, ste lahko najboljša podpora otrokom pri vzpostavljanju pozitivnih odnosov s sorojenci.

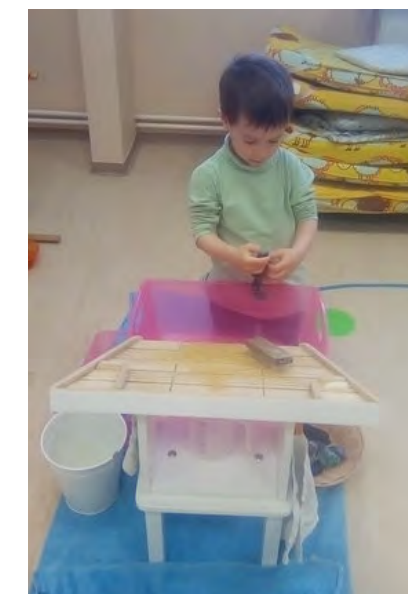
Eni,

pedagoginja montessori 0–3;

vir: Aha! Parenting, dostopno na spletu:
<https://www.ahaparenting.com/parenting-tools/siblings/great-sibling-relationship-from-the-start>

»Najzgodnejše obdobje je tisto, v katerem si bo otrok s pomočjo otroških sil ustvaril osebne značilnosti, ki ga bodo zaznamovale za vedno.«

(Maria Montessori)

OTROK IN NJEGOVO OKOLJE

Otrok ima v sebi potrebo po rasti – njegova inteligenca in značaj se bosta razvijala ne glede na vse.

Na nas pa je, ali bomo ta njegov razvoj spodbujali ali ovirali. Otrokove potrebe so namreč zelo preproste. Pomembno je, da razumemo potrebo otroka po primernem okolju. Dobro postavljeno okolje bo namreč otrokov razvoj podprlo in spodbujalo.

Pri postavljanju okolja je dobro upoštevati pravilo »manj je več«. Preveč igrač ali nenehni nadzor otroka namreč omejujejo. Omogočite otroku, da lahko raziskuje, v kolikor pokaže zanimanje za neko stvar, mu dovolite, da jo tudi dobi, če je to le možno. Ta stvar ga bo mogoče zaposlila za nekaj časa, ko pa ga bo nehala zanimati, najverjetneje zanjo tudi ne bo več prosil.

Če vidite, da otrok na primer ves čas odpira in zapira pipo, mu to dovolite in ga pri tem podprite. Pokažite mu, kako se spreminja curek ob počasnem odpiranju in zapiranju ter mu omogočite, da poskusi tudi sam. Ob tem otroka opazujte in presenetilo vas bo, da bo otrok deloval tako, kot da rešuje nek težaven problem. Pipo bo najverjetneje v prihodnje uporabljal še samo za namen, za katerega je bila ustvarjena.

V otrokovem okolju sta vedno prisotna dva dejavnika – materialni in človeški. Če delamo stvari namesto otrok, so le-ti v slabšem položaju. Njihov nagon jim namreč govori, da morajo vse narediti sami. Manj pomoči pri oblačenju, bo otroku pomagalo, da se bo veliko hitreje naučil sam oblačiti, ko ga bo to začelo zanimati. Manjši prostor, kjer ne potrebuje nadzora, mu bo prinesel veliko več, kot če bi ga odrasli morali ves čas nadzorovati. Hkrati je pomembno tudi nevmešavanje. Če otroka nekaj zanima, ga pustimo pri miru in ne prekinjamo njegove zbranosti.

Tudi če se nam zdi, da je neka stvar banalna, ga pustimo, naj raziskuje. Otrokom motenje zbranosti namreč ustvarja zmedo v glavi. Z vsakim zanimanjem, ki ga otroci pokažejo, bi morali ravnati spoštljivo in to spodbujati. To še posebej velja za otroke z različnimi primanjkljaji, saj se le-ti še posebej težko zberejo. Pomembno je, da jim omogočimo, da sledijo lastnim interesom in se tako čimbolj optimalno razvijajo.

Znanstveno je dokazano, da sreča zanesljivo vpliva na otrokovo zdravje. Tisti otroci, ki so zgodocasi in nepovezani, telesno hirajo. Za

srečno otroštvo je dovolj že preprosto okolje – pohištvo, prilagojeno otrokovi velikosti in v prostoru tiste stvari, ki otrokom vzbujajo zanimanje in jim omogočajo, da se razvijajo. Svoje možgane in telo otroci razvijajo po zaslugi gibanja. Njihovemu značaju pa postavimo močne temelje tako, da otrokom omogočimo osredotočenost, samodiscipliniranje in vztrajnost. Dober začetek življenja jim zagotovimo s primernim okoljem – takšnim – ki zadovoljuje njihovo potrebo po dejavnosti in razvoju. Hkrati pa se moramo zavedati, da bomo otroku najbolj v podporo, ne kot inštruktorji, pač pa kot pomočniki, ki se ne vmešavajo in kot prijatelji.

Povzeto po: Maria Montessori: Nagovori staršem; Nasveti o vzgoji priznane pedagoginje Marie Montessori; 11 Otrok se uči iz svojega okolja, str. 105–113

RAZMIŠLJANJA STARŠEV

»Hiša otrok je na naju s partnerjem naredila vtis že na prvem sestanku, saj sva dobila občutek vsesplošne kvalitete, kar se je kasneje z vpisom prvorojenca potrdilo. Všeč nama je način razvijanja otrokovih kognitivnih sposobnosti skozi igro z igračami, ki niso produkt »plastičnega potrošništva« in v otroku vzpodbujajo radovedno vztrajnost. Všeč nama je tudi poudarek na otrokovi samostojnosti, univerzalnosti in ustvarjalnosti znotraj skrbno urejenega reda. Osebeje je profesionalno, še bolj pa nama je pomembna njihova predana srčnost in neomajna potrpežljivost. Rada se pošaliva, da nama "nek-

do" dobro vzgaja otroka in brez pomisleka bi v hišo otrok montessori Slovenj Gradec vpisala tudi drugorojenca.»

Maja & Miha, starša Jaroša (2 leti)

»Sin obiskuje Hišo otrok Slovenj Gradec prvo leto in v tem kratkem obdobju se opaža velik premik v znanju angleškega jezika, razmišljanju, spretnostnih, empatije do drugih otrok ter v ostalem razvijanju vseh njegovih sposobnosti. Hvala, Hiša otrok, da prisluhnete vsakemu otroku, njegovim željam in potrebam.«

Tadeja, mama Lina (2,5 leti)

ANKETA STARŠEM V ČASU ZAPRTJA

v januarju 2021, na osnovi katere smo pripravili video predavanja za starše, individualne pogovorne ure in kreativni delavnici ob zaključku leta

Vprašanja Hiše otrok za starše:

1. S katerimi izzivi se soočate dnevno? Kaj je za vašo družino posebej težko v tem obdobju in vas skrbi?
2. Ali ste morda opazili določena spremenjena vedenja otroka?
3. Ali poskrbite tudi za svoje potrebe? Na kakšen način?
4. Na kateri način bi vam lahko poleg aktivnosti in posnetkov, ki jih dobivate tedensko, še ponudili podporo? Vaše lastne ideje in želje so dobrodošle.
5. Si želite čim prej vključiti otroka nazaj v Hišo otrok, v kolikor bi to bilo mogoče ne le v omejenem obsegu nujnega varstva? Želite še kaj sporočiti, dodati?

Nekaj odgovorov staršev:

»Soočamo se z izzivi s sorojenci, otroka pogrešata vrtec, starši smo izčrpani in težko usklajujemo vse potrebe in zahteve službe in družine (oba starša sva s prilagojenim urnikom ves čas delala na delovnem mestu in/ali od doma). Otroka želita neprestano navzočnost odraslega, opažamo slabše spanje, več jeze/trme. Le delno uspeš poskrbeti za svoje rituale, vzdrževanje virtualnih stikov z bližnjimi, trenutno zmorem le minimalno skrb zase. Ko je vlada sprostila nekatere dejavnosti, sva ju vključila v vrtec. Otroka sta vrtec zelo pogrešala, hkrati pa je ločitev od mame in atija ter od doma zelo težka, saj sta bila skoraj tri mesece ves čas doma, od tega večinoma z mamo dopoldne in z očetom popoldne.«

Rozalija, mama Filipa in Martina (2 leti)

»Za nas delno drži, da smo zaradi situacije utrujeni, se pa ne soočamo s kakšnimi posebnimi vzgojnimi izzivi in nisva opazila spremembe vedenja otroka. Skrbim za dobro spanje in počitek, gibanje v naravi, dobro in redno prehrano, vzdrževanje stikov z bližnjimi, sproščanje z glasbo, zmanjšan obseg dela. Bilo bi nam lažje, če bi otroka lahko vključili, vendar varstva zaenkrat nujno ne potrebujemo.«

Maja, mama Zarje (3 leta)

»Otrok pogreša Hišo otrok, razvojno ne napreduje dovolj, preveč časa preživlja pred ekrani, starši smo izčrpani. Hčerka želi neprestano navzočnost odraslega, opažam slabše spanje, več jeze in trme. Trenutno ne zmorem poskrbeti zase, za svoje sproščanje. Želimo si še kakšen video dogodek z otroki in starši in video srečanje staršev in strokovnih delavcev. Bilo bi nam lažje, če bi otroka lahko vključili nazaj v Hišo otrok, čeprav varstva nujno ne potrebujemo.«

Tjaša, mama Noemi (4,5 leta)

»Imamo izzive s sorojenci, starši smo izčrpani. Opazimo več jeze in trme. Skrbim za dobro spanje in počitek, gibanje v naravi, dobro in redno prehrano. Trenutno je Urša v fazi raziskovanja črk in zelo pogrešam primeren material doma. Mi je res težko, ker vem, da bi pri vas to imela na razpolago. Za enkrat smo v redu, gotovo pa bi bilo bolj praktično, da ima otrok dnevno rutino, ki je je vaje, če je v vrtcu.«

Andreja, mama Urše (4 leta)

»Imamo izzive s sorojenci, hčerka pogreša druženje z drugimi otroki, pogreša vrtec, predvsem pogreša družbo sovrstnikov. Želi neprestano navzočnost odraslega, opazimo več trme, imamo velike težave pri prehodih (spravljanje od doma, spravljanje domov, oblačenje), velike 'borbe' pri hranjenju- neješčost. Nimam dovolj časa zase, razen dnevni sprehod, pa še to nikoli nisem sama, da bi se lahko malo »odklopila«. Veseli smo video dogodkov z otroki in starši. Mislim, da bo zdaj pozitivna sprememba, ko se Kaja ponovno vključuje v vrtec. Drugače pa bi se mi zdelo super kakšno video srečanje strokovnih delavcev in staršev (morda tudi možnost individualnega srečanja), da bi se malo povezali, imeli morda kakšno zanimivo predavanje.«

Neža, mama Kaje (4 leta)

»Veličina človekove osebnosti se začne z uro rojstva.«

(Maria Montessori, Srkajoči um)

Čestitamo

družini Kolar ob rojstvu Mete,
družini Linasi ob rojstvu Lare Lie,
družini Buč ob rojstvu Taje,
družini Lavre ob rojstvu Karpa.

Čestitke

JOGA ZA OTROKE

Joga za otroke je vadba za um in telo, ki poteka v obliki igre, ob tem pa upošteva vse jogijske principe. Otroci spoznavajo svoje telo, se naučijo preprostih jogijskih asan in preprostih dihalnih tehnik, predvsem pa se ob tem zabavajo. Otroci v predšolskem obdobju imajo radi gibanje, pesmi, glasbo in pripovedovanje zgodb, vse to pa združuje joga za otroke.

Joga otrokom prinaša številne prednosti:

- * Izboljšanje oz. pridobivanje motoričnih in koordinacijskih spretnosti, telesne moči in gibljivosti. Gibanje je izrednega pomena za razvoj otroka, tako za telesni kot za kognitivni razvoj.
- * Netekmovalna telesna dejavnost, ki otroke uči sprejemanja drugih in samega sebe. Na jogi ne tekmujemo, ne presojujemo in se ne primerjamo. Joga otroke uči, da so naša telesa različna, da nihče ni boljši ali slabši kot ostali, vsi smo enako dobri. Spodbujamo pozitivnost in spoštljiv odnos do samega sebe in do drugih.
- * Pozitiven vpliv na duševno zdravje. Joga krepi sposobnost koncentracije, hkrati pa otrokom pomaga, da lažje nadzirajo svoje čustva in se znajo umiriti. Zavedanje lastnega telesa skozi gibanje vodi tudi do boljšega zavedanja lastnih čustvenih stanj. K temu pripomorejo preproste dihalne tehnike in tehnike sproščanja, ki povezujejo um in telo. Sprostitev v otrocih sproži ustvarjalnost, boljšo komunikacijo in občutek sreče. Znanstveno dokazano je, da joga za otroke pripomore k izboljšanju kognitivnih sposobnosti, še posebej k razvoju jezika.

- * Krepitev povezanosti z naravo in živalmi. Otroci osnovne asane spoznavajo na igriv in zabaven način, prilagojen njihovi starosti in doživetju. Med vadbo pogosto posnemamo živali ali rastline ter se prelevimo v rjovečega leva, mogočen hrast ali pisanega metulja. Na tak način otroci spoznavajo svet okoli sebe, se z njim povežejo in ga začnejo še bolj ceniti in spoštovati. Če doma izvajate jogo, se vam verjetno pogosto pridružijo tudi otroci. Izkoristite njihovo zanimanje ter asane (telesne položaje) zavijte v zgodbo ali pesmi. Pomagajte si lahko tudi s kakšno slikanico, ki jo prebirate med izvajanjem položajev.

Eni,

pedagoginja montessori 0–3;

Vir: učiteljski tečaj joge za otroke Mini Zen, oktober 2020

